

Aluesuunnittelu / Eija Hasu

Vihdin kunta, rakennusvalvonta
Lupapiste.fi

Rakennusvalvonta, lausuntopyyntö 5.6.2026

Lausunto rakentamislupahakemukseen Vihti, aurinkovoimala, Alight Ostonen Oy

Vihdin kunnan rakennusvalvonta on pyytänyt lausuntoa aurinkovoimalan rakentamislupahakemuksesta, Lupapisteen asiointitunnus LP-927-2025-01183. Lausunto on pyydetty 26.6.2026 mennessä.

Perustiedot hankkeesta

Alight Ostonen Oy c/o Alight AB hakee rakennuslupaa aurinkovoimalalle Vihdin Selin kylän läheisyyteen. Hankealueen muodostavat useamman kiinteistön määraalat. Alueet on nimetty Joukahainen 1,2 ja 3. Yhteensä määraalojen pinta-ala on noin 101 hehtaaria, josta varsinainen hankealue noin 95 ha.

Suunnitellun aurinkovoimalan teho on yhteensä 90 MWp ja vuosituotanto noin 90 GWh. Aurinkovoimala-alueelle on suunniteltu yhteensä 11 konttimuuntajaa, joiden kokonaispinta-ala on 330 m2.

Hankeasiakirjojen mukaan Alight Ostonen Oy on solminut 50 vuoden mittaiset maanvuokrasopimukset kiinteistöjen omistajien kanssa aurinkovoima-alueen käytöstä aurinkoenergian tuotantoalueena. Vuokra-ajan jälkeen tuotantoa on mahdollista jatkaa tai vaihtoehtoisesti tuotantolaitteistot voidaan purkaa, jonka jälkeen vuokratut alueet palautuvat takaisin kiinteistöjen omistajille.

Kaavatilanne

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa Vihdin strateginen yleiskaava. Voimassa olevassa Vihdin strategisessa yleiskaavassa (kartta 2: Luonto- ja kulttuuriarvot sekä virkistys) suunnittelualue on osoitettu merkinnöin **maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö** (mk-4 Selin maisema) sekä **laaja yhtenäinen peltoalue**. Em. merkintöjen kaavamääräykset ovat seuraavat:

Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö: *Aluetta koskevissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Maisema-alueilla rakentaminen tulee toteuttaa tukeutuen olemassa olevaan kylämiljööseen ja noudattaen perinteisiä rakennusten sijoittumisperiaatteita. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee edistää vanhan arvokkaan rakennuskannan säilymistä. Rantapuusto sekä eheät peltojen reunavyöhykkeet tulee säilyttää. Uusien teiden ja muiden rakenteiden sijoittelussa tulee pyrkiä noudattamaan maiseman ja maaston muotoja. Rakentamista tai muuta maankäyttöä koskevista suunnitelmista alueella on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.*

Laaja yhtenäinen peltoalue: *Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maatalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä peltoalueita, jotka halutaan säilyttää avoimena, yhtenäisenä ja vastaisuudessakin maatalouskäytössä. Yhtenäisillä peltoalueilla on maisemallisen, kulttuurihistoriallisen ja virkistysellisen tärkeyden lisäksi merkitys luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Merkinnällä halutaan turvata myös maatalouden säilyminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi alueen pirstoutumista tulee välttää ja alueelle suunniteltavien toimintojen tulee ottaa huomioon maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Laajat yhtenäiset peltoalueet on selvitetty konsulttityönä.*

Hankkeen eteläreunassa strategisessa yleiskaavassa on osoitettu ulkoilureitti (kartta 2) ja pohjoispuolelle 110 kV voimajohto (kartta 3).

Yleiskaavan päivitystyö

Vihdin strateginen yleiskaavan päivitys on vireillä. Päivitystyössä yksi teema on energia. Kaavatyössä on laadittu energiaselvitys (Sitowise 27.2.2026), joka tunnistaa kunnan ne alueet, jotka ovat uusiutuvalle energialle otollisimmat ja vastaavasti alueet, jota tulee välttää (ns. hard-stop ja soft-stop alueet).

Maakuntakaava

Suunnittelualuetta koskee Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä.

Hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä on mm. seuraavat merkinnät:

- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
- Voimajohto (Kopula-Nurmijärvi 110 kV)

Lisäksi voimassa ovat yleiset määräykset, kuten:

- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot.
- Suunniteltaessa laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen

ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen ottaen huomioon ympäristön arvot ja reunaehdot.

Kun vallitsevaa kaavatilannetta tulkitaan, on kaikki voimassa olevat maakuntakaavat ja maakuntakaavamerkinnot huomioitava samanaikaisesti. Epäviralliseen kaavayhdistelmään voi tutustua osoitteessa: www.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavatvoimassa

Vireillä on lisäksi 5.vaihemaakuntakaava, Innovatiivinen vihreän siirtymän kaava (VISIO). Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 11.3.-8.5.2026. Kaavatyön yksi keskeinen teema on energia ja sen osana aurinkovoima.

Lausunto

Uudenmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja nostaa esiin seuraavat maakunnallisen intressin huomiot:

Kulttuuriympäristö

Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu *Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue* -merkinnällä, perusteena maakunnallisesti merkittävä Selin maisema (MAMA).

Selin maiseman ominaispiirteisiin kuuluvat laajat, avoimet viljelysmaisemat. Tätä ominaisuutta tuo esiin myös Vihdin strategisen yleiskaavan (kartta 2) Laaja yhtenäinen peltoalue -merkintä. Sen määräyksessä korostuu tavoite ”...*halutaan säilyttää avoimena, yhtenäisenä ja vastaisuudessaakin maatalouskäytössä*”.

Maakuntakaavan *Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue* -suunnittelumääräyksen mukaan ”yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. **Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä.** Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot” ja yleismääräyksen mukaan ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja **turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot**”.

Hankkeen maisemaselvityksen mukaan suurimmat maisemavaikutukset kohdistuvat Selin maisema-alueelle tuomalla avoimeen peltomaisemaan teollisuutta sekä paikalliseen kulttuurimaisemaan muuttamalla mosaiikkimaisen kulttuurimaiseman luonnetta merkittävästi. Lieventävänä seikkana mainitaan, että hankealueen sijainti maisema-alueen reunalla jättää loppuosan maisema-alueesta yhtenäiseksi.

Uudenmaan liitto ei näe perustelua maakuntakaavan kulttuuriympäristöjen suunnittelumääräyksen mukaiseksi. Hankealue on kooltaan viidennes koko Selin MAMA-alueesta, ja vaikutuksiltaan tätäkin laajempi. Tämän lisäksi

maisemaselvityksen esittämät suunnittelusuositukset (kpl 5: Lieventämistoimet) eivät tule millään tavoin esiin hankesuunnitelmassa. Myös havainnekuvat osoittavat maiseman merkittävän muutoksen. Todettakoon myös, että havainnekuvista puuttuvat mm. energiavarastot. Varsinainen näkemäalueanalyysi puuttuu myös selvityksistä.

Kun aurinkovoimalaa suunnitellaan maakunnallisesti arvokkaaksi tunnistetulle alueelle, on keskeistä erityisen huolellinen suunnittelu, ja sen todentaminen selkein suunnitelmin ja määräyksin. Käynnissä olevan VISIO-kaavan luonnokseen on sisällytetty aurinkovoimaa ohjaava yleismääräys, jonka mukaan: *Teollisen kokoluokan aurinkovoiman sijoittaminen valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille, tärkeille pohjavesialueille ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaille alueille on mahdollista vain, mikäli suunnittelu toteutetaan erityisen huolellisesti ja selvityksillä voidaan osoittaa, ettei hanke vaaranna alueen maisemallisia arvoja, pohjaveden laatua tai luontoarvoja.* Määräys pohjautuu kaavatyössä laadittuihin selvityksiin ja sitä voidaan käyttää myös lainvoimaisen maakuntakaavan yleismääräysten tulkinnassa.

Uudenmaan liitto toteaa, että edellä todetun mukaisesti hankesuunnitelma ei esitetyssä muodossaan ota huomioon alueen MAMA-arvoja, keskeisiä reunaehdoja eikä siten toteuta maakuntakaavan tavoitteita. Mikäli suunnittelua jatketaan, tulee esittää yksityiskohtaisemmat ratkaisut, joilla merkittävästi lievennetään tunnistettuja haitallisia vaikutuksia.

Luontoarvot ja ekologiset yhteydet

Hankeessa on laadittu kattavasti luontoselvityksiä sekä biodiversiteettisuunnitelma. Hankeaineistoista jää kuitenkin epäselväksi, kuinka luontoselvitysten tulokset maankäytön suosituksineen on huomioitu ja kuinka biodiversiteettisuunnitelman suositellut toimet on tarkoitus toteuttaa osana hanketta.

Maakuntatason selvityksessä [Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysien perusteella](#) (2018) on tiedot maakunnallisista ekologisista verkostoista ja yhteyksistä. Hankealueelle kohdentuu ekologisen verkoston yhteyskäytävä. Uudenmaan liitto pyytää tutustumaan aineistoon, joka saatavilla linkistä [Ekologiset verkostot | Avoimet aineistot](#). Biodiversiteettisuunnitelmassa arvioidaan, että aluetta kiertävä aita voi katkaista ekologisen yhteyden joillekin lajeille, mikäli tätä lieventäviä toimia ei toteuteta. Hankesuunnitelman mahdollisessa jatkokehittämisessä on huomioitava ja esitettävä ekologisten yhteyksien toimivuus alueella.

Energia ja tekninen huolto

Lainvoimaisen maakuntakaavan energiaa koskevan yleismääräyksen mukaan "Ilmaston kannalta kestäväään energiasuunnitelmaan siirtymistä on edistettävä" kuitenkin siten, että "suunniteltaessa laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen ottaen huomioon ympäristön arvot ja reunaehdot".

Tältä osin liitto toteaa, että hanke edistää maakuntakaavan tavoitetta siirtymisestä kestäväään energiasuunnitelmaan. Hankealueen sijainti vastaa

myös maakuntakaavan energiaa koskevan yleismääräyksen tavoitetta sijoittaa laajat aurinkoenergian tuotantoalueet sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa tulee kuitenkin samanaikaisesti ottaa huomioon alueen tunnistetut maisema-arvot sekä muut ympäristöön ja maankäyttöön liittyvät lähtökohdat. Energiavarastojen sijoittaminen energiatuotannon yhteyteen on yleisellä tasolla kannatettava periaate.

Ilmastovaikutusten arviointi

Joukahaisen aurinkovoimalan hiilitaselaskelma on toteutettu vakiintunein menetelmin ja noudattaa tunnustettua elinkaariajattelua, jossa hankkeen päästöt on jaoteltu tuotevaiheeseen, rakentamiseen, käyttöön ja elinkaaren loppuun. Myönteisenä voidaan pitää sitä, että laskelmassa on erikseen tarkasteltu maankäytön muutoksesta aiheutuvaa hiilivaraston ja -nielun menetystä SYKE:n Hiilikartta-työkalun avulla.

Hiilitaselaskelmasta puuttuu kuitenkin kaksi hankkeen toiminnan kannalta keskeistä osaa: aurinkopaneelien perustukset ja sähköasema. Näiden rajaaminen pois laskelmasta perustellaan tarkkojen lähtötietojen puutteella, mutta sadan hehtaarin laajuisella hankealueella perustusrakenteiden päästövaikutus voi olla merkittävä, ja sähköasema on hankkeen verkkoliitynnän kannalta välttämätön infrastruktuuri. Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että laskelmaa täydennetään näiltä osin suunnitelmien tarkentuessa.

Hiilitaselaskelman mukaan suurin osa päästöistä (53 %) syntyy jo tuotevaiheessa aurinkopaneelien valmistuksessa. Koska elinkaaren loppuvaiheen kierrätyksellä voidaan pudottaa hankkeen laskennallisia kokonaispäästöjä arviolta noin 30 000 CO₂e tonnia, on jatkosuunnittelussa ja laitehankinnoissa kiinnitettävä erityistä huomiota paneelien kierrätettävyyteen ja hankintaketjun vähähiilisyyteen.

Lopuksi

Vihdin strateginen yleiskaava on Selin alueella tunnistanut maakunnalliset arvot. Kunnan strategisen yleiskaavan päivistytyö tarkentaa osaltaan näitä arvoja ja niihin liittyviä tavoitteita. Liitto kannustaa tutustumaan hankesuunnitelman kannalta keskeiseen selvitystyöhön: Vihdin kunnan energiaselvitykseen. Selvitys esittää energiantuotannon kehittämisen ja hyödyntämisen alueet, sekä vastaavasti vältettävät eli ns. hard-stop alueet, joihin myös Selin maisema-alue lukeutuu.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kunnat edistävät kestäväan energiajärjestelmään siirtymistä. Liiton näkemyksen mukaan aurinkovoimalan esitetty sijainti on perusteltu ainoastaan suhteessa voimajohtokäytävän sijaintiin. Muilta osin liitto näkee merkittäviä haasteita kokonaiskestävyyden tavoitteissa sekä seudullisten arvojen yhteensovittamisessa, kuten hankkeen sijoittuminen maakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle (MAMA) ja siinä, että maisemavaikutusten arvio ei ole vaikuttanut suunnitteluratkaisuun. Hankehakemuksesta ei myöskään ilmene, miten rakentamisen aikaisia vaikutuksia tulaisiin hallitsemaan.

Uudenmaan liitto toteaa, että hankkeen laajuus ja sijainti edellyttävät etenemistä kaavaprosessilla. Vain siten on mahdollista määritellä hankkeen sijoittamisen reunaehdot ja arvioida hankkeen edellyttämien selvitysten riittävyys ja kaavamääräysten kattavuus. Liitto muistuttaa myös hyväksymisvaiheessa olevan alueidenkäyttölain yhteydessä tehtävästä muutoksesta rakentamislakiin: vähintään 50 hehtaarin kokoisten aurinkovoimaloiden rakentaminen tulisi edellyttämään aurinkovoimayleiskaavaa tai asemakaavaa. Muutos kuvastaa kaavoituksen tärkeyttä laajoissa aurinkovoimalahankkeissa.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että aurinkovoimalahankkeen edistämiseksi mahdollistetaan eri viranomaisten ennakoiva ja rakentava yhteistyö. Avustamme mielellämme myös liiton aineistojen käytössä ja tulkinassa.

Mari Siivola
aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

Vihdin kunta, rakennusvalvonta
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto / Kirjaamo

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 6 pages before this page
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende